

41ste CODEX ALIMENTARIUS COMMISSION, GENEVE 2-6 JULI 2018

Tijdens de jaarlijkse Codex Alimentarius Commission (CAC) worden alle adviezen van de verschillende Codexcomités die in het laatste jaar vergaderden, bekrachtigd, verworpen of (zeer beperkt) geamendeerd. 121 landen en een lid (de EU) waren in 2018 aanwezig.

Aangenomen

Er werden 20 nieuwe of gewijzigde standaarden en MRLs aangenomen, evenals 10 voorstellen voor nieuw werk.

Verslag CCEXEC

Voorafgaand aan de CAC was er een bijeenkomst van het Executive Committee (CCEXEC), dat als dagelijks bestuur fungeert. In de CCEXEC wordt jaarlijks in een 'critical review' het werk van alle comités tegen het licht gehouden en worden adviezen gegeven over hoe het verder moet. Die adviezen neemt de CAC vervolgens meestal over.

In de CCEXEC protesteerde de VS dat de regels niet gevolgd waren binnen het Committee on Residues of Veterinary Drugs in Foods (CCRVDF) bij de discussie over de standaard voor Zilpaterol (een groeibevorderaar voor runderen). Daarop kwam er een advies van de juridische dienst van de FAO dat dit wel degelijk het geval was geweest. De juridische dienst adviseerde om de regels opnieuw te bestuderen.

Tijdens de Codexvergadering:

De VS was van mening dat de regels niet gevolgd waren bij de discussies over Zilpaterol in de CCRVDF en dat 'other factors' naast 'science' genegeerd moeten worden. En zette dit punt op de agenda van de CAC. In deze discussie bevindt Europa, dat geneigd is zaken als dierenwelzijn, milieu, GMOs, groeibevorderaars en meer te laten meewegen), zich aan het ene uiterste, en de VS aan het andere. Afsproken is dat de weging van 'other legitimate factors' (sociaal-economische en andere maatschappelijke factoren) en 'science' (de pure wetenschappelijke risico-analyse) bij de aanname van Codexstandaarden nog eens op een rij gezet. Ze zullen besproken worden binnen Codex.

Standaarden voor voedselveiligheid en -kwaliteit uit de verschillende comités werden aangenomen:

Committe on Contaminants in Foods (CCCF)

De breed gedragen aanbevelingen van het CCCF over o.m. lood in fruitsoorten en cadmium in chocolade van >50% cacao, zijn aangenomen.

Ten aanzien van kwik in een reeks vissoorten blijft het moeilijk dat de gezondheid van vis eten en het gevaar van kwik tegen elkaar afgewogen moeten worden. Er is overeenstemming bereikt. De EU maakte een voorbehoud omdat Europeanen verhoudingsgewijs veel vis eten en hiermee te veel kwik zouden binnenkrijgen.

Committee on Food Labelling (CCCFL)

Als aanpassing op de General standard for the Labelling of Prepackaged Foods wordt de etikettering:

- Voor bederfelijke waar: *Use by [date]* of *Expiration [date]*
- Voor goederen die minder snel achteruit gaan: *Best before [date]* of *Best quality before [date]* Tot 3 maanden wordt de datum DD/MM/JJJJ, daarna MM/JJJJ. De hoop is dat de opener formulering tot minder voedselverspilling zal leiden.
- Voor producten
 - die binnen 24 uur verkocht worden (bijv. brood)
 - waar achteruitgang zichtbaar is (bijv. vers fruit)
 - die lang houdbaar zijn (bijv. conserven, alcohol),is er een *Date of manufacture* of *Date of packaging*.

Comittee on Fresh Fruits and Vegetables (CCFFV)

De EU heeft met Noorwegen, Zwitserland en Thailand een reservation uitgesproken tav het toestaan van rotting ('decay') in Extra Class groente en fruit, en heeft aangegeven dat de EU niet

zal instemmen met standaarden waarin dit toegestaan wordt, voordat hiervoor een algemene oplossing gevonden wordt.

Committee on Residues of Veterinary Drugs in Foods (CCRVDF)

De standaard voor Gentiaan violet, een diergeneesmiddel met antimicrobiële, schimmeldodende maar ook kankerverwekkende eigenschappen, is aangenomen. Deze stof valt in een categorie goedkope, werkzame, maar voor mensen ook gevaarlijke stoffen, die vaak al langer voor diergezondheid gebruikt worden. De standaard is aangenomen met het zinnetje '[Voorkoming van gevaar] can be achieved by not using Gentian Violet in food producing animals.' Voor de EU is dit zinnetje 'kan bereikt worden door Gentiaan violet niet te gebruiken in voedsel producerende dieren' bedoeld als waarschuwing, omdat de EU deze stoffen liever niet gebruikt ziet worden. Een zevental landen maakte een voorbehoud omdat ze dit zinnetje te voorschrijvend vinden.

Committee on Cereals Pulses and Legumes (CCCPL)

Een standaard voor *quinoa* werd aangenomen, al moet er nog wel overeenstemming over het vochtgehalte bereikt worden.

Nieuw werk dat opgestart wordt:

Er zijn 10 nieuwe onderwerpen waaraan gewerkt gaat worden, daaronder een *Code of practice* over allergenen voor de voedingssector en een *Guidance over* hoe te handelen bij microbiologische voedselcrises. Maar ook zal gewerkt gaan worden aan een standaard voor uien en sjalotten, en aan een standaard voor bessen.

De problemen van comités die werken by correspondence stonden ook op de agenda.

Het Codexwerk wordt in toenemende mate digitaal en multilateraal voorbereid in werkgroepen voordat het in de afzonderlijke fysieke comités tot een besluit komt. De tendens is nu dat deze comités zelf nu ook tijdelijk of voor onbepaalde tijd *by correspondence* gaan werken. Procedures en aanwijzingen in het Procedural Manual zijn daar niet op geschreven. Bijvoorbeeld, hoe hoort een comité dat *by correspondence* werkt, voorwerk te laten doen door een elektronische werkgroep? Zo zijn er meer onduidelijkheden.

- Besloten werd dat er behoefte is aan meer procedurele aanwijzingen voor de moeilijkheden die Committeees working by correspondence hebben, te ontwikkelen door het Committee on General Principles (CCGP) op basis van al bestaande regels.

Een ander probleem dat deze comités *by correspondence* hebben is dat het digitaal soms moeilijk is om tot consensus te komen. Dit omdat de 'zwijgende meerderheid in de zaal' die ervoor zorgt dat een voorzitter een discussie kan afsluiten zonder dat iedereen het er helemaal mee eens is, ontbreekt in deze elektronische fora.

- Als een mogelijke oplossing werd een proef met een Standard Advancement Committee voorgesteld. Het idee achter een Standard Advancement Committee is dat zo'n fysiek bijeenkomend comité vlak voor de CAC kan samenkomen en dat een standaard daar met consensus naar de CAC kan worden getild (voor adoptie op stap 5 of 8). Overigens kan ook nu al zo'n comité ingericht worden. Besloten werd de nieuwe procedurele aanwijzingen eerst af te wachten

Codex Trust Fund

Om deelname aan, kennis over en implementatie van Codex te versterken in zich ontwikkelende landen, betaalt Nederland van 2017 tot en met 2022 met geld van Buitenlandse Zaken €2 miljoen aan het Codex Trust Fund. Nederland heeft als voorwaarde gesteld dat de Nederlandse bedragen gefinancierd moeten worden met bijdragen van andere donoren. De eerste vier landen (Kirgistan, Ghana, Madagascar, Senegal) die een bijdrage uit het Codex Trust Fund kregen, boeken nu hun eerste resultaten in hun driejarig programma. Tien nieuwe landen krijgen per dit jaar ook financiering: Bhutan, Burkina Faso, Kaapverdië, FYR of Macedonia, Guinea, Honduras, India, Mali, Nepal, Rwanda. India, Nepal en Bhutan gaan hiervoor samenwerken.

In de CCEXEC voorafgaand aan deze CAC kwam men niet toe aan bespreking van het **General Strategic Plan 2020-2025**. In de na de CAC ingelaste CCEXEC-vergadering werd hierover

besloten dat er gewerkt wordt naar aanname van het Strategisch Plan tijdens de CAC van 2019. Om dat mogelijk te maken zijn er drie mogelijkheden om hier regionaal over te discussiëren:

- Augustus-november 2018, waarbij voor de Europese regio discussie mogelijk is tijdens een regionale workshop
- Januari-maart 2019, met discussie en marge van de CCGP in het voorjaar van 2019.

Na aanname van het plan in juli 2019 zullen regionale comités de regionale invulling van het Strategisch Plan kunnen maken.